

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

DEPOZITI NA PRIMERU BANKE X

Kandidatka: Irena Ahej

Študentka študija ob delu

Naslov: Lobnica 19 a, 2342 Ruše

Št. indeksa: 1190122848

Program: Komercialist

Mentor: dr. Vlasta Črčinovič-Krofič

Maribor, september 2009

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisan/a IRENA AHEJ, št. indeksa 11190122848, rojen/a dne 21.06.1962,
v kraju MARIBOR sem avtor/ica diplomske naloge z naslovom DEPOZITI NA
PRIMERU BANKE X,

ki sem jo napisala pod mentorstvom dr. VLASTE ČRČINOVIČ-KROFIČ.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela.
- sem poskrbel/a, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia.
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah; UL št. 16/2007; (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili.
- Skladno z 32. členom ZASP dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Kraj in datum,

Podpis študenta:

ZAHVALA

Zahvaljujem se svoji mentorici prof. dr. Vlasti Črčinovič-Krofič, ki mi je bila skozi proces nastajanja diplomske naloge zmeraj pripravljena pomagati s strokovnimi nasveti in koristnimi informacijami.

Zahvaljujem se tudi Iris Kaukler prof. nemškega in slovenskega jezika za lektoriranje naloge.

Prav tako gre zahvala celotnemu kolektivu Višje strokovne šole Academia v Mariboru, ki so mi skozi učni program širili obzorje in mi pokazali, da me v poslovnem svetu na vsakem koraku čakajo novi izzivi. Še posebej pa gre zahvala mag. Mirjam Ivanuši Bezjak, ki mi je bila na vsakem koraku in ob vsakem času pripravljena pomagati.

Zahvaljujem se moji družini, možu Stanislavu ter moji mami za potrpežljivost in vzpodbudo. Še posebej pa se zahvaljujem hčerki Jasmini, ki me je ves čas vzpodbujala, mi bila pripravljena pomagat ter vseskozi verjela vame.

POVZETEK

Varčevanje je vedno bolj pomembno. Pomembno je tako varčevanje za prihodnost kot za sprotno porabo. Leta 2008 je Slovenija zapadlo v recesijo. V tem obdobju je bilo najpomembnejše, da so ljudje imeli svoje prihranke in so si lahko z njimi lajšali posledice recesije.

Ljudje, ki sproti porabijo denar, lahko imajo v takšnem obdobju težave. Veliko je podjetij, ki so leta 2008 in 2009 zapadle v krizo. Nekatera so propadla, druga se držijo na šibki veji, spet tretja so še uspešnejša, kot so bila pred recesijo. Uspešnost se vsekakor pripisuje zaposlenim, predvsem vodstvu. Razlog za uspešnost je tudi znanje o obračanju denarja. Potrebno je vedeti; kdaj lahko vlagamo, kako razporejamo denar in kako varčujemo, da imamo rezervo za hude čase. Vedeti moramo tudi komu lahko svoj denar zaupamo. To ne velja samo za podjetja, temveč tudi za vsakega posameznika. Pomembno je, da mislimo na prihodnost in da smo vedno en korak naprej pred današnjim dnem. Vsaj kar se tiče financ.

Zaradi recesije, ki je zajela svet, bomo v nalogi predstavili varčevanje z depoziti, torej z enim izmed načinov varčevanja za prihodnost. Opozorili bomo tako na slabe lastnosti, kot seveda tudi na dobre. V analitičnem delu bomo predstavili kako ljudje varčujejo z depoziti. Videli bomo koliko ljudi se poslužuje takšnega varčevanja ter predvsem v kakšen namen varčujejo.

Na podlagi takšne raziskave lahko ugotovimo, kako pomembno in razširjeno je varčevanje. Skoraj vsak posameznik ima nekaj prihrankov, če ne v banki ali kakšni drugi ustanovi, pa doma na varnem. Vsako zagotovilo za prihodnost je dobrodošlo.

Pogoji za depozite se občasno spreminjajo. Septembra bodo v veljavo stopili novi pogoji za depozite.

Nekateri ljudje so zaradi recesije začeli množično dvigovati denar s svojih računov, saj so mislili da ga v nasprotnem primeru ne bodo mogli dvigniti. Zato morajo banke v takšnih trenutkih najti rešitev; v dobro banke in v dobro vseh svojih komitentov. V ta namen velja posebna ureditev za jamstva vlog za banke in hranilnice v času krize. Posebna ureditev bo veljala do 31. 12. 2010. Na tej podlagi je vloga pri posamezni banki ali hranilnici s sedežem v Republiki Sloveniji v celoti zajamčena.

Na tak način so se banke zavarovale pred prevelikim dvigom denarja. Ljudje namreč takoj pomislijo, da morajo ves denar imeti doma, saj ga v nasprotnem primeru ne bodo več videli. Banke morajo ta denar izplačati, nato pa jim ostane premalo za obračanje le-tega. Zato so uvedle ta zakon, ki jih ščiti, hkrati pa deluje v dobro vseh komitentov.

V tej nalogi bomo omenili tudi nekaj o jamstvu vlog, ki je v času recesije za banke zelo pomembna.

ABSTRACT

Saving money is more and more important. As important is saving money for the future, as for every day use. In the year 2008 Slovenia has overdue in the recession. In this period the most important was, that people has their own savings and with this savings they could alleviate consequences of recession.

People which spend money all at once, could have in this time troubles. There is a lot of companies which in the year 2008 and 2009 fall into depression. Some of them stopped working, others hang on weak branch and third are even more successful then they were before recession. Success is depend on employees, especially on leaders. Reason for success is also knowledge about twisting money. It is important to know, when to invest, how to spread the money and how to save, so that we have reserve for sever times. We have to also know whom to trust our money. This is not iportant only for companies but also for each individual. It is important that we think about future and that we are allways one step forward before todeys day. At least for finance.

Because of the recession, which has captured all world, we will in this work present saving with deposits, so with one of the ways of saving for the future. We will warn on bad sides and also on good sides. In analytical part we will present, how people save with deposits. We will see how much people use that kind of savings and also to what kind of intention they save.

Based on such research, we can find out, how important and expanded is saving. All most each individual has savings, if not in the bank or in any other institution, he has it at home at save. Every guarentie for future is welcome.

Conditions for deposits has from time to time change. In September will step to worth new conditions for deposits.

Same people started, because of the recession, taking money of theirs accounts, because they thought, that otherwise they wont be able to arise it. That is way banks had to find a solution, which will be in their benefit and in benefit of their client. In this intention we have special order for guarantee of submissions for banks and savings banks in the time of crises. Special order will be valid till 31. 12. 2010. On this bases is submission in every bank or saving bank with seat in Republic of Slovenia in whole assured

That is how the banks had protected them selves before too large rise of money. People think that they have to have all money at home, otherwise they wont see it again. Banks have to pay off this money, but for twisting it, do not have it any more. That is way they introduced this law, which protect them, and at the same time it works on good of all clients.

In this work we will mention also something about guarantee of submissions, which is in time of recession for banks very important.

KAZALO

1	UVOD	11
1.1	Opredelitev obravnavanega področja	11
1.2	Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela	11
1.3	Predpostavke in omejitve	12
1.4	Predvidene metode raziskovanja	12
2	DEPOZITI V BANKI X	13
2.1	Depoziti	13
2.1.1	Kaj je depozit	13
2.1.2	Trajnost vlog	14
2.1.3	Obdavčitev vlog	14
2.1.4	Depoziti v domači valuti	15
2.1.5	Analiza prednosti in slabosti	16
2.2	Jamstvo vlog	16
2.2.1	Jamstvo vlog v času gospodarske krize	17
2.2.2	Preverjanje identitete komitenta	19
2.3	Sklenitev depozita	20
2.3.1	Kdo lahko sklene depozit	20
2.3.2	Sklepanje depozitov nerezidentov in rezidentov držav izven EU	20
2.3.3	Na koga glasi depozit	21
2.3.4	Sklenitev depozita s fiksno obrestno mero	22
2.3.5	Sklenitev depozita s spremenljivo obrestno mero	22
2.3.6	Sklenitev depozita z dogovorjeno obrestno mero	23
2.4	Vrste depozitov	23
2.4.1	Doba vezave depozita	23
2.4.2	Depozit s fiksno dobo vezave in z obnavljanjem	23
2.4.3	Valuta depozita	24
2.4.4	Depozit s prenosom/pripisom obresti v času vezave	24
2.4.5	Račun prenosa depozita ob zapadlosti	24
2.4.6	Način prejemanja obvestila o zapadlosti depozita	25
2.5	Štetje dni/mesecev pri vezavi depozitov	25
2.6	Spremembe pogojev na depozitu	26
2.6.1	Sprememba računa zapadlosti	27
2.6.2	Ažuriranje dodatnih podatkov na depozitu	27
2.6.3	Izvršba po računu komitenta	27
2.7	Obrestovanje depozitov	28
2.7.1	Nominalna obrestna mera	28
2.7.2	Referenčna obrestna mera – ROM	29
2.7.3	Marža	29
2.7.4	Stimulativna obrestna mera	29
2.7.5	Dogovorjena obrestna mera	31
2.7.6	Kratkoročni depoziti v lokalni valuti	31
2.8	Razpolaganje z obračunanimi obresti	32
2.8.1	Prenos obresti na račun v krajših časovnih obdobjih in ob zapadlosti	32
2.8.2	Pripis obresti h glavnici – kapitalizacija	32
2.8.3	Prenos obresti na račun samo ob zapadlosti vezave	33
2.9	Knjigovodsko vodenje depozitov	33
2.9.1	Razmejevanje obresti	33

2.10	Poslovni dogodki v času vezave depozita	33
2.11	Zapadlost depozita	34
2.11.1	Predčasna prekinitve vezave depozita	34
2.11.2	Zapadlost depozitov ob poteku vezave	34
2.12	Razpolaganje z glavnico in obrestmi depozita	35
3	<i>ANKETIRANJE FIZIČNIH OSEB</i>	36
3.1	Priprava ankete	36
3.2	Izvedba anketiranja	36
3.3	Komentar rezultatov anketiranja	37
4	<i>SKLEPNE MISLI</i>	48
5	<i>LITERATURA IN VIRI</i>	50

SEZNAM KRATIC

Kratice	Razlaga
Zban	Zakon o bančništvu
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
RS	Republika Slovenija
EU	Evropska unija
TRR05	Transakcijski račun tujcev
THR90	Tehnični račun
OSPP	Oddelek spremljave pasivnih poslov
MF_DURS	Ministrstvo za finance_Davčna uprava Republike Slovenije
KIDO2	Obrazec: Zahtevek za zmanjšanje oziroma oprostitev davka na obresti
DURS	Davčna uprava Republike Slovenije
EUR	Evro
CHF	Švicarski frank
USD	Ameriški dolar
AUD	Avstralski dolar
GBP	Angleški funt
CAD	Kanadski dolar
SEK	Švedska krona
TRR, HV	Transakcijski račun, Hranilna vloga
TOM	Temeljna obrestna mera
LIBOR	Londonska medbančna obrestna mera
SIOR	Society of Industrial and Office Realtors
EURIBOR	Medbančna obrestna mera za EUR območje
ROM	Referenčna obrestna mera

SEZNAM TABEL

<i>Tabela 1: Prednosti in slabosti depozitov</i>	16
<i>Tabela 2: Doba vezave kratkoročnega depozita</i>	25
<i>Tabela 3: Doba vezave dolgoročnega depozita</i>	25
<i>Tabela 4: Rezultati vprašanja "Starost"</i>	37
<i>Tabela 5: Rezultati vprašanja "Izobrazba"</i>	39
<i>Tabela 6: Rezultati vprašanja "Status"</i>	40
<i>Tabela 7: Rezultati vprašanja "Ali varčujete z depoziti?"</i>	40
<i>Tabela 8: Rezultati vprašanja "Za katero vrsto depozitov se pri varčevanju najraje odločite?"</i>	41
<i>Tabela 9: Rezultati vprašanja o namenu varčevanja</i>	42
<i>Tabela 10: Rezultati vprašanja o višini zneska varčevanja</i>	43
<i>Tabela 11: Rezultati vprašanja "Ali varčujete konstantno ali samo ob zaznani potrebi?"</i>	44
<i>Tabela 12: Rezultati vprašanja "Za kakšno obdobje po večini varčujete?"</i>	45
<i>Tabela 13: Rezultati vprašanja "Ali ste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov, ki vam jih ponujajo banke?"</i>	46
<i>Tabela 14: Rezultati vprašanja "V primeru, da niste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov izbrane banke, bi se odločili za varčevanje v drugi banki?"</i>	47

SEZNAM GRAFIKONOV

<i>Grafikon 1: Spol</i>	37
<i>Grafikon 2: Starost</i>	38
<i>Grafikon 3: Izobrazba</i>	39
<i>Grafikon 4: Status</i>	40
<i>Grafikon 5: Ali varčujete z depoziti?</i>	41
<i>Grafikon 6: Za katero vrsto depozitov se pri varčevanju najraje odločite?</i>	42
<i>Grafikon 7: V kakšen namen varčujete?</i>	42
<i>Grafikon 8: Kolikšen znesek varčujete na mesec?</i>	43
<i>Grafikon 9: Ali varčujete konstantno ali samo ob zaznani potrebi?</i>	44
<i>Grafikon 10: Za kakšno obdobje po večini varčujete?</i>	45
<i>Grafikon 11: Ali ste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov, ki vam jih ponujajo banke?</i>	46
<i>Grafikon 12: V primeru, da niste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov izbrane banke, bi se odločili za varčevanje v drugi banki?</i>	47

1 UVOD

1.1 Opredelitev obravnavanega področja

Za temo diplomskega dela smo izbrali področje depozitnega poslovanja. Temo smo obravnavali glede na izkušnje v bančnem podjetju, kjer se vsak dan srečujemo z depoziti. Predpostavljamo, da je tema zanimiva za širši krog prebivalstva. Sedaj ko je recesija, je zanimivo vprašanje, kako in ali če se depoziti med bankami razlikujejo.

Diplomska naloga je razdeljena na dva dela. V prvem delu je opisano poslovanje izbrane banke X. Drugi del je aplikativni del, v katerem so obravnavani podatki izvedene ankete med fizičnimi osebami, s katero smo ugotavljali, katere skupine prebivalstva se odločijo za varčevanje v obliki depozitov in za katere namene varčujejo.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomskega dela

Osnovni namen diplomske naloge je predstavitev področja depozitnega poslovanja izbrane banke X ter s pomočjo anketiranja ugotoviti varčevalne navade bančnih komitentov (v nadaljevanju komitent).

Cilj diplomske naloge je predstavitev depozitnega poslovanja banke X. Nadalje želimo izvedeti, kaj komitenti v banki X menijo o depozitnih pogojih, ter kako so z njimi zadovoljni. Hkrati želimo izvedeti za katere namene sklepajo depozitne pogodbe.

Hipoteze:

- Za sklepanje dolgoročnega depozita se v večini odločajo komitenti od 25 leta do 35 leta starosti, z namenom reševanja stanovanjskega problema.
- Za sklepanje kratkoročnega depozita se komitenti odločajo predvsem zaradi financiranja letnega dopusta.

1.3 Predpostavke in omejitve

Diplomsko delo temelji na zaupnih podatkih, zato smo zaradi njihovega varovanja banko omenili kot banko X. Na podlagi Zakona o varstvu osebnih podatkov, Zakona o bankah in Zakona o plačilnem prometu, bomo navajali le podatke, ki jih banka sama objavlja v javnosti.

1.4 Predvidene metode raziskovanja

Podatki o depozitih bodo v zadnjem poglavju obdelani s pomočjo ankete uporabnikov banke X. Podatki bodo statistično obdelani in grafično prikazani.

2 DEPOZITI V BANKI X

2.1 Depoziti

2.1.1 Kaj je depozit

Depozit je polog denarja. Med bančne dejavnosti sodi tudi sprejemanje depozitov. Zakon o bančništvu opredeljuje depozit kot vplačilo denarja oziroma drugih vračljivih sredstev, na podlagi katerega vplačnik pridobi pravico do vrnitve v določenih rokih (Uradni list št. 131, 2006).

Torej depozit pomeni zlasti to, da stranka (lahko je bančni komitent ali nekomitent) in banka skleneta pogodbo, v kateri se banka zaveže, da sprejme, deponent pa, da položi pri banki denarni znesek. Na podlagi pogodbe o denarnem depozitu banka odpre račun. Stranka, ki položi denar na račun pri banki in sklene pogodbo o depozitu, je deponent; banka, ki ta denar sprejme, pa je depozitar. Banka prevzame ta sredstva za različne namene, npr. kot hranilne vloge. Denarni depozit je lahko na vpogled ali vezan z odpovednim rokom ali brez odpovednega roka, s posebnim namenom ali brez posebnega namena ipd., lahko pa je kombinacija vseh opisanih različic. Banka mora obveščati deponenta o vsaki spremembi stanja na njegovem računu. Konec vsakega leta, ali tudi pogosteje, če je tako dogovorjeno ali v navadi, mora banka poslati poročilo o stanju računa. Ponavadi banke na depozite plačujejo (pasivne) obresti, ki pa so različne glede na vrsto depozita.

Poznamo različne vrste depozitov:

- **Devizni depoziti** so izraženi v tujih valutah.
- **Dolgoročni depoziti** so tisti, pri katerih se stranka in banka dogovorita, da bo stranka pri banki vezala denarna sredstva za več kot eno leto.
- **Kratkoročni depoziti** so tisti, pri katerih se stranka in banka dogovorita, da bo stranka pri banki vezala denarna sredstva za manj kot eno leto
- **Namenski depoziti** so tisti, pri katerih se stranka in banka dogovorita, da bo stranka pri banki vezala denarna sredstva za določen namen, npr. za reševanje stanovanjskega problema, za nakup učbenikov, za najem kredita in podobno.
- **Nenamenski depoziti** so tisti, pri katerih se stranka in banka dogovorita, da stranka pri banki denarnih sredstev ne bo vezala za posebne namene.

- **Vpogledni depoziti** so tisti, pri katerih stranka lahko ob vsakem času razpolaga z delom sredstev na računu ali z vsemi sredstvi na računu (Kamhi, 2003, 8 – 9).

2.1.2 Trajnost vlog

Bančni delavci so dolžni varovati skrivnost tistih podatkov in informacij, ki se kot podatki oziroma informacije štejejo v banki kot skrivnost, ter so opredeljeni v aktu o poslovni skrivnosti. Informacij, ki se štejejo kot skrivnost, ni dovoljeno posredovati nepooblaščenim osebam, uporabljati zase, jih objaviti, jih izkoriščati v lastne namene, se okoristiti z njimi ali omogočiti, da bi jih izkoriščale tretje osebe ali jih kakorkoli drugače uporabljati brez predhodnega dovoljenja uprave banke (Napast, 2009, 22 – 23).

Zgoraj navedena prepoved ne velja za tiste podatke in informacije, ki se posredujejo pristojnim osebam oziroma institucijam v okviru rednih poslovnih odnosov s komitenti, drugim bankam ter subjekti v gospodarskem okolju (Uprava banke X, 1994, Kodeks etičnega obnašanja delavcev banke X).

2.1.3 Obdavčitev vlog

S 1. januarjem 2005 so začele veljati določbe novega zakona o dohodnini v delu, ki obravnava obresti od denarnih depozitov fizičnih oseb pri bankah in hranilnicah (v nadaljevanju: banke), po katerem se obresti obdavčujejo. Do 1. 1. 2005 bančni depoziti v Sloveniji niso bili obdavčeni. V letno davčno osnovo se ne vštevajo obresti do skupnega letnega zneska 1000 EUR iz denarnih depozitov fizičnih oseb pri bankah, dolžniških vrednostih papirjev, s katerimi se trguje na borznem trgu v Sloveniji in na priznanih borzah v drugih državah članicah EU, ter del dohodka iz vzajemnih skladov, ki se izplačujejo v obliki obresti.

Za leto 2009 je v bankah in hranilnicah neobdavčenih skupaj 1000 EUR obresti, medtem ko se na vse, kar je več kot 1000 EUR plača 20% davek na obresti od depozitov.

V zakonu je določeno tudi, da so neobdavčene obresti na pozitivno stanje na transakcijskem računu pri izvajalcu plačilnega prometa, in sicer največ v višini, ki jo izvajalec plačilnega prometa plačuje za vloge na vpogled.

Prav tako so davka v celoti oproščene obresti po nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, vendar le za tista varčevanja, ki so sklenjena za obdobje deset let. Oprostitev ne velja v primeru predčasnega odstopa do pogodbe. (Uprava Banke X, 2008)

V zakonu je predvidena možnost, da lahko obresti, ki so dosežene iz naslova vezanih denarnih sredstev in varčevanja na računih z ročnostjo, daljšo od enega leta, vštujemo v davčno osnovo v znesku, ki pripada letu obračuna dohodnine. O tem mora stranka obvestiti banko in davčni organ na posebnem obrazcu.

Bradač pravi, da je obdavčitev obresti ena od najbolj kontroverznih tem s področja davkov. Davčni odtegljaj ima pretežno negativne posledice na nadaljnji razvoj finančnega trga v Sloveniji (Fras, 2005, 23 – 24).

2.1.4 Depoziti v domači valuti

Banke, tudi banka X, se zavedajo, da se ne smemo zadovoljiti le z obstoječim stanjem na področju depozitov, zato banke svojo ponudbo nenehno razvijajo in dopolnjujejo ter prilagajajo obstoječim potrebam komitentov. Pri tem je v pomoč informacijski sistem.

Depoziti v domači valuti so lahko kratkoročni in dolgoročni. Kratkoročne in dolgoročne depozite v domači valuti lahko sklenejo državljani Republike Slovenije (rezidenti) in nerezidenti (tuji državljani), in sicer so to lahko fizične osebe, skupine občanov, šolske hranilnice. (Kotler, 1998)

Kratkoročni depoziti so oblika nenamenskega varčevanja sredstev v domači valuti. Depozitar lahko sklene depozit s fiksno dobo vezave od 8 do 365 dni. Varčevalci lahko tudi sklenejo depozit z možnostjo avtomatičnega podaljševanja na 31 ali na 91 dni.

V tem primeru lahko depozitar vezan depozit in obračunane obresti dvigne po predhodnem sporočilu o zapadlosti na dan poteka vezave. Če sredstev ne dvigne, se vezava podaljša za predhodno dogovorjeno dobo vezave.

Pri dolgoročnih depozitih lahko depozitar sklene namensko vezavo sredstev za obdobje od 1 leta do 10 let. Lahko se odloči za obrestovanje s fiksno ali spremenljivo obrestno mero. Po preteku vezave se sredstva prenesejo na vpogledni račun.

Kratkoročni depoziti se obrestujejo po nominalni obrestni meri, ki je fiksna vse obdobje vezave. Obrestne mere se povečujejo glede na dobo vezave in višino vloženih prihrankov.

Dolgoročni depoziti v domači valuti pa se lahko obrestujejo s fiksno obrestno mero in velja za takšno vrsto depozitov nominalna obrestna mera. Depozitar pa lahko sklene dolgoročni depozit s spremenljivo obrestno mero. (Fras, 2005, 24 – 25)

2.1.5 Analiza prednosti in slabosti

V tabeli, ki sledi v nadaljevanju so našteje prednosti in slabosti depozitov. Na kratko lahko sklenemo, da je prednost depozitov v njihovi varnosti, torej so varna naložba, medtem ko predstavlja slabost višina donosov.

Tabela 1: Prednosti in slabosti depozitov

PREDNOSTI	SLABOSTI
Varna naložba denarja z minimalnim tveganjem.	Nezmožnost razpolaganja s sredstvi v obdobju vezave.
Možnost izbire obrestne mere (spremenljiva, nespremenljiva).	Majhne razlike med višinami obrestnih mer za različna časovna obdobja in zneske.
Ugodnejše obrestne mere za dolgoročen odnos med deponentom in banko in za višje zneske.	Zaradi minimalnega tveganja, tudi majhen donos.
Možnost izbire izplačila obresti v krajših časovnih obdobjih.	
Sprejemljiv minimalni znesek vezave.	

Viri: (Kržišnik, 2007, 10)

2.2 Jamstvo vlog

V tej točki obravnavamo jamstvo vlog v času gospodarske krize, in preverjanje identitete komitenta.

2.2.1 Jamstvo vlog v času gospodarske krize

Eden izmed razlogov za jamstvo vlog je socialni vidik, to je zaščita vlagateljev, ki niso sami sposobni presoditi kako varna je naložba v določeno banko. S tem se vzdržuje zaupanje javnosti v bančni in finančni sistem. Izkušnje v svetu kažejo, da so stroški postavitve sistema jamstva za vloge neprimerljivo manjši v primerjavi z ekonomsko škodo, ki jo lahko povzročijo nepričakovani množični dvigi vlog iz še tako zdravih bank.

Jamstvo je lahko formalno in neformalno. Formalna oblika ima prednost, saj ima pravno podlago. Doseženo je soglasje glede njenih značilnosti, ki so le-te znane javnosti. (Muraus, 2008)

V Sloveniji je od 1. januarja 2001 z ZBan-om opredeljeno: kdo, kdaj in kje je upravičen do uveljavljanja jamstva za svoje vloge v primeru stečaja banke ali hranilnice. Za izplačilo teh vlog jamčijo druge banke in hranilnice (v nadaljevanju: banke) s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so na podlagi ZBan-a samodejno vključene v sistem zajamčenih vlog.

Sicer pa zakon določa, da mora Banka Slovenije zagotoviti banki prevzemnici likvidna sredstva za izplačilo zajamčenih vlog najkasneje v roku treh mesecev, šteto od začetka stečaja nad banko. Banka prevzemnica je banka, ki prevzema posle banke v stečaju v zvezi z izplačilom zajamčenih vlog.

Zajamčena vloga je skupno stanje vseh vlog posameznega vlagatelja pri banki do višine 22.000 EUR na dan začetka stečaja nad banko, v primeru, da vlagatelj nima nobene obveznosti do banke.

Med zajamčene vloge se štejejo vsa pozitivna stanja na transakcijskih računih v domači in tuji valuti, vse vpogledne vloge na ime in vsa varčevanja, kot so rentno, premijsko, otroško, stanovanjsko ali drugo namensko varčevanje ali depozit, ki glasi na ime.

Med nezajamčene vloge se štejejo vse vloge, kjer ni znan imetnik (vloge na geslo, na prinositelja).

Prav tako niso zajamčene vloge vlagatelja, ki se lahko glede na svoje lastnosti upošteva v izračunu kapitala banke in pa vloge v zvezi s posli, katerih imetnik vloge je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje pranje denarja. (Fras, 2005)

Leta 2008 in 2009 se je v Sloveniji pojavila recesija. Nekateri ljudje so začeli masovno dvigovati denar s svojih računov, saj so mislili da ga v nasprotnem primeru ne bodo več videli. Zato morajo banke v takšnih težkih trenutkih najti rešitev, ki bo v njihovo dobro in v dobro vseh njihovih komitentov. V ta namen velja posebna ureditev za jamstva vlog za banke in hranilnice v času krize. Posebna ureditev bo veljala do 31. 12. 2010. Na tej podlagi (ZBan Uradni list RS, št. 131/2006, 1/2008 in 109/2008) je vloga pri posamezni banki ali hranilnici s sedežem v Republiki Sloveniji v celoti zajamčena.

Pri izračunu zneska zajamčene vloge posamezne (fizične in pravne) osebe se upošteva neto stanje vloge, to je stanje vloge v posamezni banki ali hranilnici, zmanjšano za njene morebitne obveznosti do te banke ali hranilnice. Med posamezne osebe štejejo tudi mladoletniki.

Vloga po ZBan je skupno stanje vseh terjatev v domači in tujih valutah do banke na podlagi pogodbe o vodenju transakcijskega računa, hranilne vloge, denarnega depozita in potrdila o depozitu oziroma blagajniškega zapisa, če sta izdana kot imenski vrednosti papir.

V primeru stečaja banke ali hranilnice bo najpozneje v treh mesecih od dneva začetka stečajnega postopka zajamčena vloga izplačana pri banki prevzemnici, ki jo bo določila Banka Slovenije. Zajamčena vloga v tujih valutah se izplačuje v evrih v protivrednosti po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije in ki velja na dan začetka stečajnega postopka.

Vloga ni zajamčena, če sodi med:

- vloge drugih bank, hranilnic in finančnih družb, ki so jih vložile v svojem imenu in za svoj račun.
- Vloge v zvezi s posli, zaradi katerih je bil imetnik vloge pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje pranja denarja.
- Vloge držav, centralnih bank in lokalnih skupnosti.
- Vloge članov uprave in nadzornega sveta banke oziroma hranilnice ter njihovih ožjih družinskih članov.

- Vloge delničarjev banke oziroma hranilnice, ki imajo najmanj 5-odstotni delež v kapitalu banke ali v glasovalnih pravicah.
- Vloge pravnih oseb, ki so podrejene družbe banke in hranilnice.
- Vloge članov uprave in nadzornega sveta oziroma drugega organa vodenja ali nadzora pravnih oseb iz 5. in 6. točke in njihovih ožjih družinskih članov.
- Vloge, ki se glede na svoje lastnosti upoštevajo pri izračunu kapitala banke/hranilnice.
- Vloge pravnih oseb, ki so velike oziroma srednje družbe po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Prav tako niso zajamčene vloge, ki se glasijo na prinosnika. (<http://www.bsi.si>, pridobljeno dne, 17. 7. 2009)

2.2.2 Preverjanje identitete komitenta

Bančni delavec v poslovalnici je dolžan pred sklenitvijo depozita preveriti identiteto komitenta. Svojo istovetnost komitent dokaže z veljavnim osebnim dokumentom. Pri preverjanju identitete komitenta upošteva bančni delavec navodila za preprečevanje pranja denarja.

Identifikacijski dokument za ugotavljanje istovetnosti tujca je veljaven potni list, iz katerega je razvidna »kategorija« tujca, ki se v obliki nalepke označi v tujčev potni list. Na tej nalepki je med drugim naveden tudi namen izdaje dovoljenja, pri čemer se izpiše številka člena zakona o tujcih, na podlagi katerega je izdano dovoljenje. Pri dnevnem migrantu je na nalepki pri namenu zapisan 35. člen Zakona o tujcih, kar označuje nerezidenta. Pri tujcu, ki dejansko biva v RS zaradi npr. zaposlitve na podlagi dovoljenja, izdanega za najmanj 6 mesecev, je na nalepki zapisan 32. člen Zakona o tujcih, kar označuje rezidenta.

Od sprejetja Slovenije v EU je osebna izkaznica veljaven identifikacijski dokument tujca iz države članice EU. V takem primeru se tujec obravnava kot nerezident, razen če predloži overjeno listino iz katere je razvidno, da je rezident.

2.3 Sklenitev depozita

2.3.1 Kdo lahko sklene depozit

Depozit lahko sklenejo:

1. Fizične osebe:

- državljani Republike Slovenije s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji – rezidenti,
- tuji državljani – rezidenti (v skladu z 32. členom Zakona o tujcih),
- tuji državljani – nerezidenti.

2. Skupine občanov:

- rezidenti.

3. Zasebniki:

- rezidenti z dejavnostjo v Republiki Sloveniji.

Depozit lahko sklene:

- imetnik računa,
- pooblaščenec na računu.

V primeru, da želi pooblaščenec na računu prenos depozita ob zapadlosti na drug račun ali pa prenos obresti v krajših časovnih obdobjih na drug račun, mora predložiti pooblastilo imetnika računa, v katerem je navedeno, da dovoli zapadlost depozita na drug račun.

V primeru, da sklepa depozit prokurist v imenu dejavnosti zasebnika, mora predložiti potrdilo o prokuri.

Navedeno ne velja v primeru, ko sklepa depozit zasebnik iz naslova svoje dejavnosti.

2.3.2 Sklepanje depozitov nerezidentov in rezidentov držav izven EU

V skladu z zakonodajo mora banka od dohodkov iz naslova obresti obračunati davčne odtegljaje. Zato je potrebno pri sklepanju teh depozitov upoštevati naslednje:

- sklepamo vse vrste kratkoročnih depozitov s fiksnim rokom vezave z izplačilom obresti ob zapadlosti ali izplačilom obresti v krajših časovnih obdobjih.

- Sklepamo dolgoročne depozite z ročnostjo 12 mesecev z izplačilom obresti na račun ob zapadlosti ali izplačilom obresti v krajših časovnih obdobjih (brez letne kapitalizacije).
- Depozit sklenemo z zapadlostjo na TRR05 (prvi račun), s tem da takoj po sklenitvi depozita spremenimo račun zapadlosti depozita na THR90, ki ga vodi OSPP in ga transakcija avtomatično ponudi.

Ob sklenitvi depozita bančni delavec izroči nerezidentu obrazec z oznako MF_DURS obr. KIDO2 Zahtevek za zmanjšanje oziroma oprostitvev davka na obresti na podlagi Določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčenja dohodka. Obrazec je odložen na internetni spletni strani pod Obrazci/Obrazci – Davek na obresti.

Komitent na bančnem okencu odda izpolnjen obrazec KIDO2, ki je potrjen od pristojnega organa države, katere rezident je. Za davčne namene pa obrazcu priloži veljavno potrdilo o rezidentstvu, ki ga prejme od pristojnega organa države, v kateri biva.

V poslovalnici nato prejeti obrazec s prilogo posredujete s priporočeno pošto na naslov posebnega davčnega urada DURS.

2.3.3 Na koga glasi depozit

Depozit glasi vedno na ime imetnika računa, v breme katerega komitent sklepa depozit.

V primeru, da sklepa depozit pooblaščenec na računu (pooblaščenec, zakoniti zastopnik, skrbnik, prokurist ...), glasi depozit na imetnika računa. Pooblaščenec na računu je v tem primeru nalogodajalec v njegovem imenu in za njegov račun.

V primeru, da sklepa depozit pooblaščenec – zakoniti zastopnik skupine občanov, je imetnik depozita skupina občanov, pooblaščenec na računu pa je nalogodajalec. V tem primeru mora oseba, ki skupino zastopa, predložiti listino, iz katere je razvidno, da je pooblaščenec za sklenitev depozita v imenu skupine. Listina mora vsebovati tudi podatke o računu, v breme katerega bo pooblaščenec sklenil depozit in v dobro katerega bo banka prenesla vezana sredstva in obračunane obresti po poteku vezave depozita.

V primeru, da želi skleniti depozit oseba A za osebo B (npr. starš za otroka), lahko oseba A sklene depozit samo v primeru, če je pooblaščenec na računu osebe B.

To pomeni, da prenese sredstva iz svojega računa na račun osebe B – bodočega imetnika depozita – in v breme tega računa sklene depozit.

V primeru, da sklepa depozit zasebnik iz naslova dejavnosti, glasi depozit na dejavnost, nalogodajalec pa je imetnik dejavnosti – fizična oseba.

V primeru, da imetnik računa nima pooblaščenca na računu, lahko za sklenitev depozita pooblasti tretjo osebo z enkratnim pooblastilom, kjer navede vse podatke, potrebne za sklenitev depozita: podatke o enkratnem pooblaščenцу, valuto depozita, dobo vezave, znesek depozita, račun, v breme katerega bo sklenjen depozit, račun za prenos glavnice ob zapadlosti, način izplačila obresti, način obveščanja. Komitent preda podpisano enkratno pooblastilo v poslovalnici, ki vodi depozit. Bančni delavec ažurira enkratno pooblastilo v PosPo s transakcijo – Pooblastila kot enkratno pooblastilo. V tem primeru je enkratni pooblaščenec nalogodajalec, imetnik računa pa imetnika depozita.

V primeru dvoma o pristnosti podpisa imetnika računa na pooblastilu ali dvoma v vsebino pooblastila lahko bančni delavec v poslovalnici zahteva notarsko overjeno pooblastilo. (www.nkbm.si, 2009)

2.3.4 Sklenitev depozita s fiksno obrestno mero

Sklenitev depozita s fiksno obrestno mero je možna za vse vrste kratkoročnih in dolgoročnih depozitov s fiksnim rokom vezave in vse vrste kratkoročnih depozitov z obnavljanjem, za katere je v sklepu o obrestnih merah določeno, da jih obrestujemo po nominalni obrestni meri (ne glede na spremembo nominalne obrestne mere ob obnavljanju). Po fiksni obrestni meri sklepamo depozite v vseh valutah.

2.3.5 Sklenitev depozita s spremenljivo obrestno mero

Sklenitev depozita s spremenljivo obrestno mero je možna za vse vrste dolgoročnih depozitov s fiksnim rokom vezave, za katere je v sklepu o obrestnih merah določeno, da jih obrestujemo po spremenljivi obrestni meri. Po spremenljivi obrestni meri sklepamo depozite v vseh valutah.

2.3.6 Sklenitev depozita z dogovorjeno obrestno mero

Depozit z dogovorjeno obrestno mero lahko sklene bančni delavec samo na osnovi sklepa uprave banke. Depoziti z dogovorjeno obrestno mero so lahko samo kratkoročni depoziti v lokalni in tuji valuti ter s fiksnim rokom vezave. Depozit z obnavljanjem ali dolgoročni depozit ne moremo skleniti kot depozit z dogovorjeno obrestno mero.

2.4 Vrste depozitov

Vrsto depozita opredeljujejo:

- doba vezave,
- fiksni rok ali obnavljanje,
- vrsta valute depozita,
- način in pogostost izplačila obresti,
- način prejetja obvestil.

Pri sklepanju depozita ponudi bančni delavec komitentu možnosti, navedene v nadaljevanju.

2.4.1 Doba vezave depozita

Glede na dobo vezave ločimo kratkoročne in dolgoročne depozite. Pri tem veljajo posebna pravila za sklepanje depozitov z rezidenti in z nerezidenti z vidika ročnosti depozitov, saj lahko nekatere vrste sklepajo samo fizične osebe in skupine občanov, spet druge tudi nerezidenti.

2.4.2 Depozit s fiksno dobo vezave in z obnavljanjem

Komitenti lahko sklenejo depozite s fiksno obrestno mero ali takšne z avtomatičnim obnavljanjem. Depoziti s fiksno dobo vezave so vsi kratkoročni depoziti z dobo vezave do 1 leta in dolgoročni depoziti.

Depozite s fiksno obrestno dobo vezave sistem po zapadlosti avtomatično prenese na pogodbeno dogovorjeni račun.

Depoziti z avtomatičnim obnavljanjem so samo kratkoročni depoziti z ročnostjo nad 31 dni in do 1 leta.

Depozite z avtomatičnim obnavljanjem sistem po zapadlosti avtomatično obnovi, v kolikor ni bil podan zahtevek za prekinitev obnavljanja. V kolikor pa je bila najava podana, sistem depozit po zapadlosti prenese na pogodbeno dogovorjeni račun.

2.4.3 Valuta depozita

Depozite vodimo v naslednjih valutah:

- lokalna valuta – EUR,
- tuja valuta – CHF, USD, AUD, GBP, CAD, SEK.

Vsak komitent lahko sklepa depozite, v zgoraj navedenih valutah, s predpogojem, da ima v valuti odprt račun.

2.4.4 Depozit s prenosom/pripisom obresti v času vezave

V času vezave depozita ima komitent/banka naslednje možnosti:

- prenos obresti na račun v krajših časovnih obdobjih,
- prenos obresti na račun ob obnavljanju,
- pripis obresti h glavnici v času vezave pri dolgoročnih depozitih,
- pripis obresti h glavnici ob obnavljanju,
- prenos obresti na račun samo ob zapadlosti.

2.4.5 Račun prenosa depozita ob zapadlosti

Ob zapadlosti depozita je dana možnost prenosa depozita na naslednje računa:

- izhodiščni račun, to je račun v breme katerega sklepa komitent depozit.
- Drugi račun imetnika depozita ali račun tretje osebe samo v primeru, ko sklepa depozit imetnik depozita in če ima nalogodajalec pooblastilo imetnika, da depozit zapade na drug račun.
- Tehnični račun v primeru, ko je z depozitom zavarovan kredit.

V primeru, da sklepa depozit nerezident, lahko depozit zapade samo na nerezidenčni račun.

2.4.6 Način prejemanja obvestila o zapadlosti depozita

Imetniki dolgoročnih depozitov se lahko odločijo med naslednjimi možnostmi prejemanja obvestil:

- na izbrani naslov,
- osebni dvig,
- obvestila ne želi prejemati.

Imetniki kratkoročnih depozitov z obnavljanjem bodo obvestila vedno prejeli po pošti na izbrani naslov. (Banka X, 2009, 7 – 12)

2.5 Štetje dni/mesecev pri vezavi depozitov

Doba vezave kratkoročnega depozita je določena v dnevih v razponu med minimalnim in maksimalnim številom dni vezave in je naslednja:

Tabela 2: Doba vezave kratkoročnega depozita

Doba vezave	Minimalno št. dni vezave	Maksimalno št. dni vezave
od 8 do 14 dni	8	14
od 15 do 30 dni	15	30
od 31 do 90 dni	31	90
od 91 do 180 dni	91	180
od 181 dni do 1 leta	181	365

Vir: (Banka X, 2009, 14)

Doba vezave dolgoročnega depozita je določena v mesecih in je naslednja:

Tabela 3: Doba vezave dolgoročnega depozita

Doba vezave	Minimalno št. mesecev Vezave	Maksimalno št. mesecev vezave
nad 12 do 24 mesecev	12 mesecev + 1 dan	23 mesecev + 1 dan
nad 24 mesecev	24 mesecev + 1 dan	120 mesecev + 1 dan

Vir: (Banka X, 2009, 14)

Minimalno in maksimalno število dni/mesecev vezave, prikazano v tabelah, pove število obrestovanih dni/mesecev, prenos na vpogledni račun je naslednji dan.

Depoziti zapadejo vedno na delovne dneve, vključno s soboto.

Depoziti z obnavljanjem, se lahko vežejo za poljubno število dni in v razponu med minimalnim in maksimalnim številom dni za tip produkta.

2.6 Spremembe pogojev na depozitu

Spremembe dogovorjenih pogojev v osnovni pogodbi narekujejo naslednji primeri, kar komitent zapiše na Zahtevek za spremembo pogojev depozita:

- v primeru spremembe računa ali načina prejemanja obvestil navede komitent vsebino spremenjenih podatkov.
- V primeru, ko je osnova za spremembo podatkov kreditna pogodba (zavarovanje kredita z depozitom), asignacija, kompezacija ali akreditiv, zapiše bančni delavec na obr. Zahtevek številko pogodbe in osnovne podatke pogodbe, na osnovi katere se spreminjajo podatki depozita in podatke, ki jih spreminja, to je datum zapadlosti depozita.
- V primeru, da podatke spremeni banka brez prisotnosti komitenta z namenom zapadlosti depozita na THR (npr. izvršba), izpolni obrazec bančni delavec in ga podpiše. Navedeno spremembo izvaja obrazec izpolni bančni delavec, ki rešuje izvršbo.
- V primeru, ko je osnova za spremembo podatkov komitentova želja po podaljšanju vezave depozita, torej spremembi datuma zapadlosti depozita, zapiše komitent na obrazec novi datum zapadlosti, ki pa tipa produkta ne sme spremeniti, torej ne sme presegati ročnosti depozita, za izbrani tip produkta. To pomeni, da lahko komitent podaljša vezavo depozita do maksimalno določenega števila dni za posamezno vrsto depozita.

Za vsako spremembo pogojev depozita, izvršeno na osnovi zahtevka komitenta, izvrši bančni delavec v poslovalnici uradni popravek pogodbe, ki ga overi s stampiljko in podpisom. V primeru zavarovanja kredita z depozitom oz. povezave depozita z drugo pogodbo zapiše bančni delavec v poslovalnici na depozitno pogodbo podatke iz kreditne ali druge pogodbe. (Banka X, 2009, 15)

2.6.1 Sprememba računa zapadlosti

Do spremembe računa, na katerega bo zapadel depozit po poteku vezave, pride v primeru, ko:

- komitent ukine račun, na katerega bi naj zapadel depozit, npr. zaradi kraje, izgube knjižice.
- Komitent izrazi željo, da depozit zapade na drugi račun.
- Je na depozit vezan kredit (potrošniški, stanovanjski ...) zaradi zavarovanja kredita z depozitom.
- Je na depozit vezana asignacija, kompenzacija ali akreditiv.
- Prejme banka izvršbo za komitenta, ki ima sklenjen depozit in povezan premostitveni ali drugi kredit že pred prejemom izvršbe.

Navedene spremembe lahko zahteva imetnik depozita ali pa nalogodajalec s predloženim pooblastilom s strani imetnika depozita. V vsakem izmed navedenih primerov bančni delavec skrbno ravna v skladu z bančnimi pravili.

2.6.2 Ažuriranje dodatnih podatkov na depozitu

Ažuriranje dodatnih podatkov na depozitu izvršimo v primeru, ko je:

- komitent z že sklenjenim depozitom zavaroval okvirni kredit (dovoljeno prekoračitev),
- komitent sklenil asignacijsko, akreditivno, kompenzacijsko pogodbo.

2.6.3 Izvršba po računu komitenta

Po prejemu izvršbe za komitenta bančni delavci preverijo vse depozite, ki jih ima komitent v banki. Ugotoviti je treba, ali so na depozit vezane kreditne ali druge pogodbe. V kolikor je z depozitom zavarovan kredit odobren na osnovi depozita premostitveni kredit ali pa je na depozit vezana druga pogodba, mora bančni delavec spremeniti račun zapadlosti depozita v THR90.

Pri tem upošteva naslednje:

- pod izvršbe zapadejo depoziti v primeru, ko je depozit na dan prejema izvršbe že sklenjen, na depozit pa ni vezana nobena kreditna ali druga pogodba. To pomeni, da tak depozit po poteku vezave zapade na TRR, HV, na katerem je ažurirana izvršba. Na depozit v primeru izvršbe ni možno vezati premostitveni kredit in ni možno z depozitom zavarovati kredita ali ga povezati z asignacijo, kompenzacijo ali akreditivom.

- V primeru, ko je na dan prejema izvršbe na sklenjen depozit že odobren premostitveni kredit ali katerikoli drugi kredit (stanovanjski, potrošniški ...), ali pa asignacija, kompezacija, akreditiv, bančni delavec najprej poplača kredite ali izvrši nakazila iz naslova pogodbe v breme tehničnega računa in šele nato usmeri preostanek sredstev na blokiran račun komitenta, ažuriran na depozitu kot prvi račun za poplačilo glavnice in obresti.

Torej, potrebno je upoštevati vrstni red nastanka dogodkov in prioritete, ki izhajajo iz vrstnega reda – če je izvršba prispela pod odobritvijo premostitvenega kredita, zavarovanja kredita, ima izvršba prvo prioriteto, če pa je bil najprej odobren kredit, ima izvršba drugo prioriteto. (Banka X, 2009, 16 – 17)

2.7 Obrestovanje depozitov

Depoziti so obrestovani po obrestnih merah, ki so določene v Sklepu o obrestnih merah banke X. Način obrestovanja depozitov je opredeljen v Določilih o načinih in rokih za obračun obresti banke X. Depoziti so obrestovani po nominalnih in referenčnih obrestnih merah.

2.7.1 Nominalna obrestna mera

Pri depozitih s fiksnim rokom zapadlosti je nominalna obrestna mera fiksna celotno obdobje vezave, torej do zapadlosti depozita.

Pri depozitih z obnavljanjem, obrestovanih po nominalni obrestni meri, sistem na dan obnavljanja prevzame novo obrestno mero.

O spremembi obrestne mere ob obnavljanju banka komitenta obvešča z obvestilom pred obnovitvijo vezave, kjer zapiše poleg datuma obnovitve in datuma naslednje zapadlosti tudi obrestno mero, po kateri bo obrestovala depozit od obnovitve vezave naprej.

Prekinitev vezave depozita zaradi nestrinjanja s spremembo obrestne mere izvrši bančni delavec v poslovalnici.

2.7.2 Referenčna obrestna mera – ROM

Banka obrestuje depozite po naslednjih referenčnih obrestnih merah:

- TOM – temeljna obrestna mera, vrednost je določena na zadnji dan v mesecu, izračunana in objavljena s strani statističnega urada Republike Slovenije ter se do zapadlosti depozita spreminja v skladu z zakonom. (Mlinarič, 2004/05)
- LIBOR – izračunan je na osnovi dvanajstmesečnega LIBOR-ja za vsako valuto posebej. V vsakem mesecu se kot osnova uporabi LIBOR, veljaven na 20. dan v predhodnem mesecu oziroma, če je 20. v mesecu sobota, nedelja ali praznik se upošteva LIBOR, veljaven naslednji delovni dan.
- SIOR – izračunana je na osnovi dvanajstmesečnega SIOR-a za SEK. V vsakem mesecu se kot osnova uporabi SIOR, veljaven na 20. dan v predhodnem mesecu oziroma, če je 20. v mesecu sobota, nedelja ali praznik se upošteva SIOR, veljaven naslednji delovni dan.
- EURIBOR – izračunan je na osnovi dvanajstmesečnega EURIBOR-ja za vsako valuto posebej. V vsakem mesecu se kot osnova uporabi EURIBOR, veljaven na 20. dan v predhodnem mesecu oziroma, če je 20. v mesecu sobota, nedelja ali praznik se upošteva EURIBOR, veljaven naslednji delovni dan. (Filipič, 1999)

ROM se spreminja vedno 1. v mesecu. Ugovor na spremembo ROM-a s strani komitenta ni možen. (Markovič, 2004)

2.7.3 Marža

Marža predstavlja pribitek ali odbitek od referenčne obrestne mere. Pri depozitih s fiksnim rokom vezave je marža celotno obdobje vezave depozita enaka.

2.7.4 Stimulativna obrestna mera

Stimulacijo na depozite fizičnih oseb in zasebnikov lahko odobri:

- izvršilni direktor, v skladu s Sklepom o obrestnih merah banke X in
- uprava banke.

Vodja poslovalnice, od njega pooblaščen delavec ali referent v poslovalnici stimulacije sam ne sme odobriti.

Pooblastila izvršilnih direktorjev glede določanja stimulatívne obrestne mere oz. potrjevanja predlogov za dodelitev stimulacijo so opisana v Sklepu o obrestnih merah banke X.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da lahko dodeli poslovalnica stimulacijo pri sklenitvi depozita samo na osnovi potrjenega sklepa s strani izvršilnega direktorja oz. uprave banke, stimulacijo brez ustrezne dokumentacije v poslovalnici ne smemo dodeliti. Stimulacije dodeljuje izvršilni direktor za depozite v okviru iste valute, vključujoč različne ročnosti oz. v skladu s pooblastili, ki jih ima izvršilni direktor od uprave banke.

Predlog za dodelitev stimulacije posreduje izvršilnemu direktorju oz. upravi banke vodja poslovalnice ali od njega pooblaščen delavec.

Pri pripravi predloga upošteva limit, ki je naveden v Sklepu o obrestnih merah. To pomeni, da je do stimulacije upravičen komitent, ki:

- veže depozit v znesku večjem od limita ali
- veže depozit v znesku manjšem od limita, s tem da ima že sklenjene depozite v okviru limita.

Maksimalna višina stimulacije, ki jo lahko odobri izvršilni direktor, je določena v sklepu o obrestnih merah banke X, predlog pa pripravi vodja poslovalnice ali od njega pooblaščen delavec v razponu do opredeljene maksimalne višine, npr. od 0,01 do 0,20 odstotne točke.

Stimulacija je lahko odobrena komitentu, imetniku depozita, v okviru določil Sklepa o obrestnih merah. To pomeni, da ugotavljamo upravičenost do stimulacije v okviru sredstev komitenta – imetnika depozita.

V primeru, ko poslovalnica banke ne more pred sklenitvijo depozita pridobiti sklepa izvršilnega direktorja za odobritev stimulacije, sklène depozit brez odobrene stimulacije in pogodbo zadrži. Izvršilnemu direktorju posreduje predlog sklepa in po prejemu potrjenega sklepa izvršilnega direktorja posreduje poslovalnica zahtevek za ažuriranje stimulacije na obrazcu 3314 MA-007 Oddelku spremljave pasivnih poslov, ki stimulacijo kasneje ažurira. Poslovalnica izvrši po pogodbi uradni popravek – zapiše višino stimulacije in ga overi s podpisom in šampiljko ter posreduje overjeno pogodbo komitentu.

Dodelitev stimulacije je dovoljena samo pri depozitih s fiksnim rokom vezave.

Odobritev stimulacije ni dovoljena pri depozitih z dobo vezave do 30 dni in depozitih z avtomatičnim obnavljanjem vezave.

2.7.5 Dogovorjena obrestna mera

Dogovorjena obrestna mera je obrestna mera, dogovorjena na nivoju uprave banke in določena v razponu med obrestno mero, določeno v Sklepu o obrestnih merah in pribitkom v višini do 3 odstotne točke. Obrestna mera je nominalna in fiksna celotno dobo vezave.

2.7.6 Kratkoročni depoziti v lokalni valuti

Depoziti prek noči in depoziti od 3 dni do 1 leta so obrestovani po:

- nominalni obrestni meri.

Nominalna obrestna mera je fiksna, ob obnavljanju se spremeni.

Za dolgoročne depozite v lokalni valuti pa velja naslednje:

Depozite vezane za dobo nad 1 leto do nad 5 let obrestovani po:

- nominalni obrestni meri.
- ROM- u +/- marži; ROM je določen na osnovi:
 - o dvanajst mesečnega EURIBOR-ja,
 - o TOM-a (ukinjena ponudba – depoziti, ki še niso zapadli).

Nominalna obrestna mera je fiksna. ROM je spremenljiv, marža je fiksna (Banka X, 2009, 19 – 22).

2.8 Razpolaganje z obračunanimi obrestmi

Z obračunanimi obrestmi depozita lahko komitent razpolaga:

- v krajših časovnih obdobjih,
- ob obnavljanju depozita,
- po poteku vezave, to je po prenosu glavnice in obračunanih obresti na račun na dan zapadlosti.

2.8.1 Prenos obresti na račun v krajših časovnih obdobjih in ob zapadlosti

Komitent ima možnost izbire prenosa obresti na račun v krajših časovnih obdobjih pri naslednjih vrstah depozitov:

- pri kratkoročnih depozitih s fiksnim rokom vezave in dobo vezave nad 6 mesecev, kjer je dana možnost prenosa obresti na račun mesečno oz. pri daljših dobah vezave tudi trimesečno.
- Pri dolgoročnih depozitih, kjer je dana možnost prenosa obresti na račun mesečno, trimesečno, šestmesečno in letno.
- Pri kratkoročnih depozitih z obnavljanjem je dana možnost prenosa obresti na račun ali samo ob obnavljanju ali pa v krajših časovnih obdobjih. V primeru prenosa obresti na račun v krajših časovnih obdobjih, banka prenese obresti na račun tudi ob obnavljanju.

V vseh zgoraj navedenih primerih banka prenese obresti na račun tudi ob zapadlosti depozita.

2.8.2 Pripis obresti h glavnici – kapitalizacija

Banka kapitalizira glavnico depozita v času vezave v naslednjih primerih:

- pri kratkoročnih depozitih z obnavljanjem, če le-ti nimajo izplačila obresti v krajših časovnih obdobjih, banka pripiše obresti h glavnici ob obnavljanju.
- Pri dolgoročnih depozitih, če le-ti nimajo izplačila obresti v krajših časovnih obdobjih, banka pripiše obresti h glavnici letno. Obresti namreč razmejujejo samo v okvir enega leta, nato jih pripišemo h glavnici. Pripis h glavnici izvrši sistem letno od dneva in meseca sklenitve pogodbe.

2.8.3 Prenos obresti na račun samo ob zapadlosti vezave

Banka prenese obresti vedno na račun samo ob zapadlosti depozita pri vseh kratkoročnih depozitih s fiksno dobo vezave, ki nimajo izplačila obresti v krajših časovnih obdobjih bodisi zato, ker je njihova doba vezave prekratka, bodisi zato, ker se je komitent odločil za koriščenje obresti samo ob zapadlosti depozita. (Banka X, 2009, 23 – 24)

2.9 Knjigovodsko vodenje depozitov

Knjiženje poslovnih dogodkov po depozitih v glavni knjigi je avtomatsko na osnovi modelov knjiženja. Kontrolo pravilnosti knjiženja izvaja OSPP. (Hudoklin, 2008)

2.9.1 Razmejevanje obresti

Razmejitev obresti lahko banka ponudi komitentu, samo za dolgoročne depozite, to pomeni, da komitent ne plača vse obresti ob zapadlosti depozita, ampak delno že prej.

2.10 Poslovni dogodki v času vezave depozita

V času vezave depozita sistem oblikuje poslovne dogodke (sklenitev depozita, obnavljanje vezave, prenos obresti, kapitalizacija, zapadlost, sprememba obrestne mere, sprememba glavnice), ki se vedno izvajajo na delovne dneve.

Pri dolgoročnih depozitih sistem določi dan poslovnega in knjigovodskega dogodka v primeru izplačila obresti v krajših časovnih obdobjih tako, da prevzame dan po dnevu sklenitve in mesec od sklenitve depozita.

Primer: Sklenitev depozita 11. 10. 2008, zapadlost depozita 12. 10. 2009. Poslovni dogodki se bodo zgodili 11. v mesecu, kar pomeni pri mesečnem izplačilu obresti, da se bodo obresti vedno izplačale 11. v mesecu, če bo to delovni dan. Če pa bo to dela prost dan, bo sistem izplačal obresti na prvi naslednji delovni dan. Posledica takšnega delovanja sistema je ta, da bo komitent sklenil depozit 11. 10. 2008, prvo izplačilo obresti bo 11. 11. 2008, zadnje izplačilo pred zapadlostjo pa 11. 10. 2009 in nato še sledi izplačilo za 1 dan 12. 10. 2009.

2.11 Zapadlost depozita

Ob zapadlosti depozita sistem glavnico in obresti depozita prenese na račun (TRR, HV) v dveh ločenih zneskih. To velja tako za predčasno prekinitev vezave depozita kot za redno zapadlost depozita.

2.11.1 Predčasna prekinitev vezave depozita

Ukinitev depozita pred potekom vezave praviloma ni dovoljena. Banka ponudi komitentu premostitveno posojilo na osnovi vezanega depozita.

Predčasna prekinitev depozita je dovoljena v naslednjih primerih:

- prekinitev zaradi višje sile,
- prekinitev zaradi nestrinjanja s spremembo obrestne mere.

Prekinitev depozita lahko izvrši samo imetnik depozita oz. nalogodajalec s predloženim pooblastilom s strani imetnika depozita. Navedeno ne velja v primeru, ko sklepa depozit zasebnik iz naslova svoje dejavnosti. (Banka X, 2009, 27 – 28)

2.11.2 Zapadlost depozitov ob poteku vezave

Poznamo depozite s fiksnim rokom vezave in depozite z avtomatičnim podaljševanjem.

Depoziti s fiksnim rokom vezave

Ukinitev vezave depozita, obračun obresti in prenos na račun izvrši sistem avtomatično.

Depozit z avtomatičnim podaljšanjem

Zapadlost depozita z avtomatičnim podaljšanjem mora komitent najaviti. Najavo lahko poda katerikoli dan v času vezave in še tri dni po poteku vezave. V primeru, ko komitent najavi prekinitev obnavljanja v času vezave depozita, bančni delavec ažurira najavo z datumom naslednje zapadlosti depozita oziroma naslednjega obnavljanja.

S tem prekliče nadaljnje obnavljanje vezave in sistem na dan zapadlosti prenese sredstva in obračunane obresti na račun komitenta. (Banka X, 2009, 30)

2.12 Razpolaganje z glavnico in obrestmi depozita

Komitent razpolaga z glavnico in obrestmi zapadlega depozita vedno na račun, na katerega je bil izvršen prenos po poteku vezave. Gotovinska izplačila zapadlih depozitov niso možna. (Banka X, 2009, 31)

3 ANKETIRANJE FIZIČNIH OSEB

3.1 Priprava ankete

Po preučitvi teorije moramo vedno preveriti kako je s teorijo v praksi. Zato smo v banki X izvedli anketo, da izvemo kako pogosto se komitenti poslužujejo depozitov.

Za anketiranje smo si izbrali banko X, saj smo uporabili teorijo depozitov iz te banke. Znotraj te banke pa smo izbrali naključne komitente, ki so v času anketiranja opravljali različne storitve.

Sestavili smo anketo, v kateri smo najprej spraševali po splošnih značilnostih komitentov. Spraševali smo po spolu, starosti, izobrazbi in statusu. Ker pa smo želeli izvedeti ali komitenti varčujejo z depoziti ali ne, smo to vprašanje postavili kot naslednje. Tisti, ki so odgovorili negativno, na nadaljnja vprašanja niso odgovarjali. Pred ostalimi pa je bilo še sedem vprašanj. Nanašala so se neposredno na depozite. Spraševali smo, za kakšno vrsto depozitov se odločijo ko varčujejo, v kateri namen varčujejo ter koliko namenijo mesečnemu varčevanju. Zanimalo nas je ali varčujejo konstantno ali samo ob zaznani potrebi, za kako dolgo obdobje varčujejo, ali so zadovoljni s pogoji, ki jih ponuja banka X ter v primeru da niso, ali bi si izbrali drugo banko.

3.2 Izvedba anketiranja

Anketo, kot smo že omenili, smo opravili v banki X. Izbrali smo komitente, ki so v času anketiranja potrebovali različne bančne storitve.

Najprej smo jih vprašali ali so pripravljeni izpolniti vprašalnik. Vsak komitent se je na vprašanje odzval pozitivno, zato nismo imeli problemov z iskanjem anketirancev. Anketa je bila anonimna, zato da so se anketiranci za njeno izpolnitev odločili še hitreje.

Zaradi primerljivosti rezultatov, smo izbrali 100 anketirancev. Anketo smo izvajali med 1. in 30. junijem 2009. Ko smo razdelili ankete in dobili želene rezultate, smo pregledali vse ankete, z vidika njihove veljavnosti ter nadaljevali z analizo.

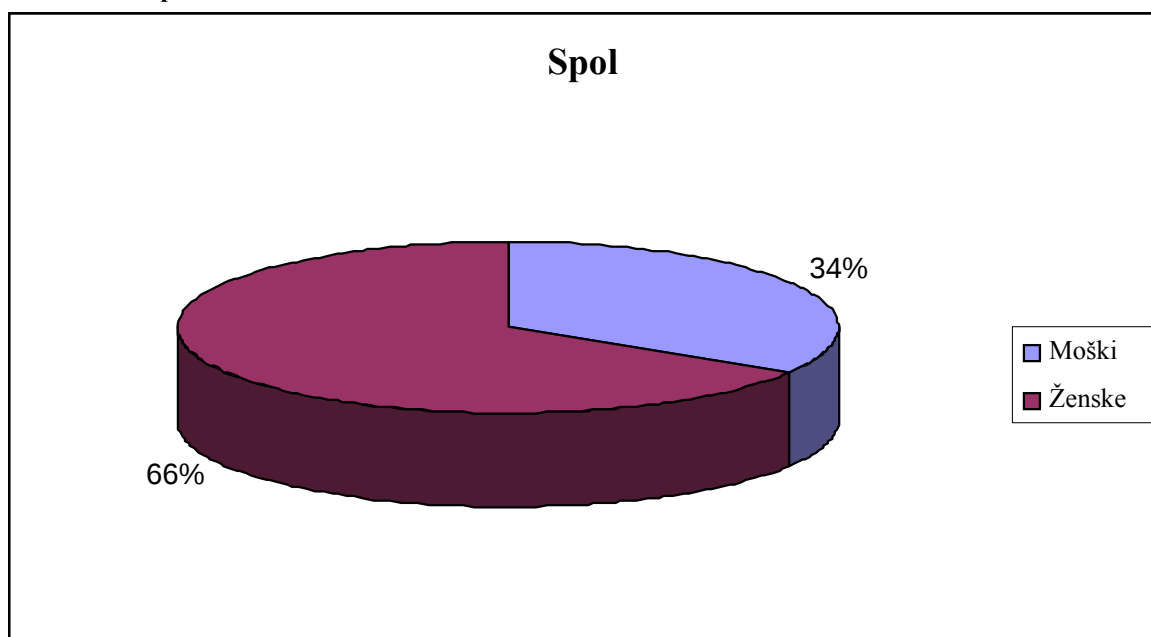
3.3 Komentar rezultatov anketiranja

Po anketiranju stotih anketirancev smo naredili analizo. Pri vsakem vprašanju smo prešteli odgovore naredili tabele ter grafe, ki prikazujejo rezultate.

1. Spol

Anketiranci so imeli ponujena odgovora ženski in moški. Od stotih anketirancev je bilo 34 moških in 66 žensk.

Grafikon 1: Spol

Vir: Lasten

2. Starost

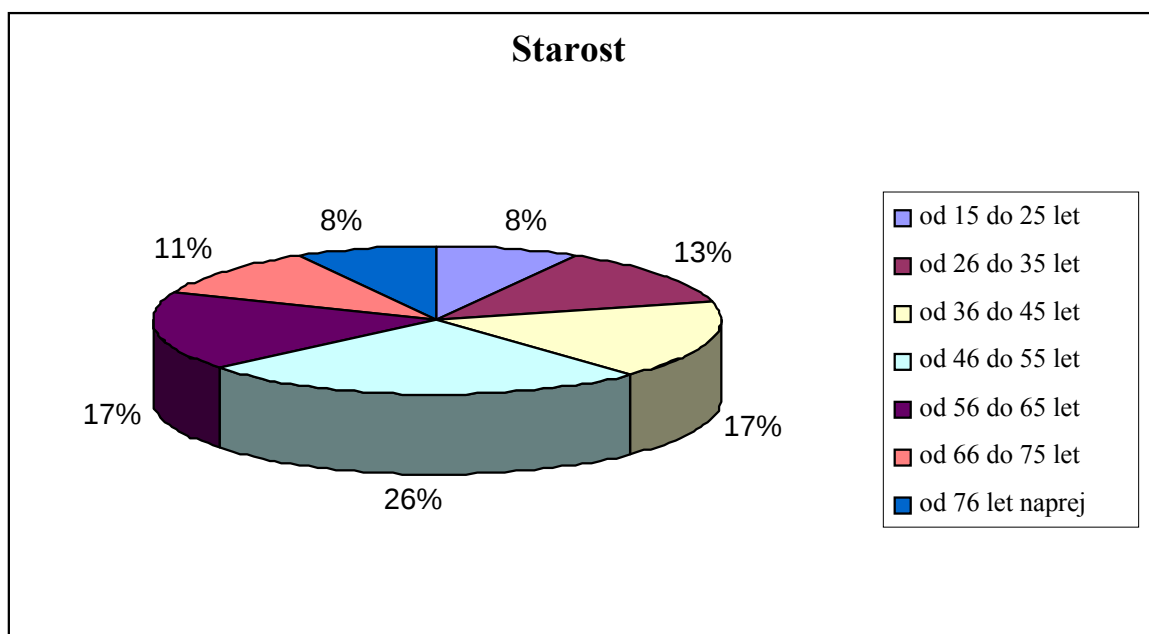
Anketiranci so lahko izbirali med sedmimi različnimi odgovori. Odgovori in število, ki pripadajo posamezni skupini so prikazani v tabeli.

Tabela 4: Rezultati vprašanja "Starost"

Možni odgovori	Število odgovorov
od 15 do 25 let	8
od 26 do 35 let	13
od 36 do 45 let	17
od 46 do 55 let	26
od 56 do 65 let	17
od 66 do 75 let	11
od 76 let naprej	8

Iz preglednice je razvidno, da je bilo največ odgovorov v starostnih skupinah od 36 do 65 let (60 odgovorov).

Grafikon 2: Starost

Vir: Lasten

3. Izobrazba

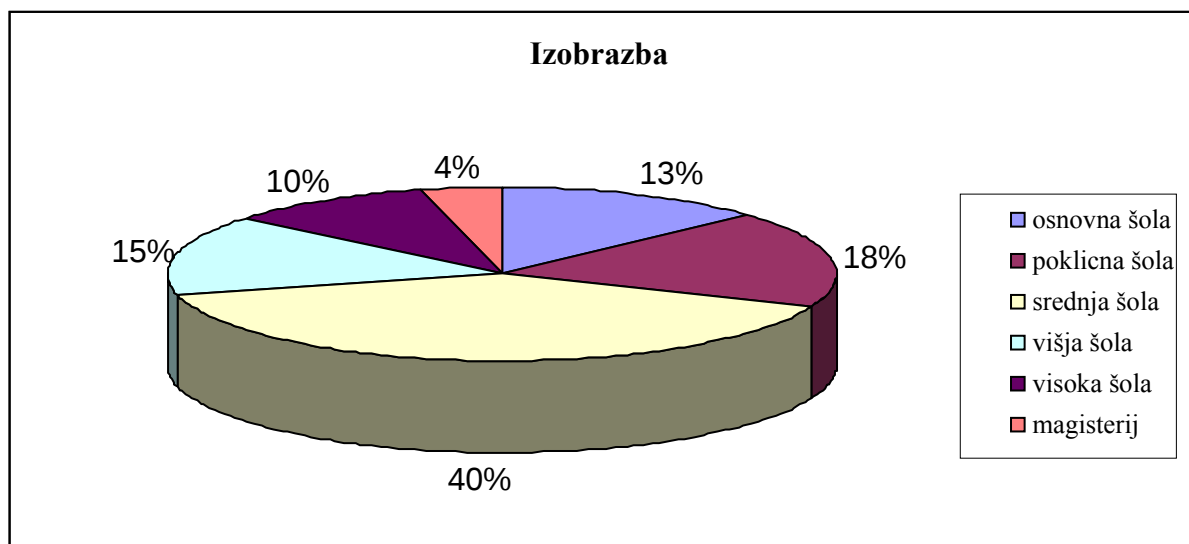
Pri tem vprašanju so imeli anketiranci na voljo osem možnih odgovorov. Rezultati so prikazani v tabeli.

Tabela 5: Rezultati vprašanja "Izobrazba"

Možni odgovori	Število odgovorov
Osnovna šola	13
Poklicna šola	18
Srednja šola	40
Višja šola	15
Visoka šola	10
Magisterij	4
Doktorat	0
Drugo	0

Iz tabelarnega prikaza je razvidno, da je na anketo odgovarjalo največ oseb s srednjo (40 odgovorov oziroma 40%) in poklicno šolo (18 odgovorov ali 18%), temu sledi višješolska izobrazba (15 odgovorov ali 15%), osnovnošolska izobrazba (10 odgovorov ali 10%) in magisterij (4 odgovori oziroma 4%). Ker ni nihče izbral odgovora doktorat ali drugo, teh odgovorov v grafični obliki ne bomo prikazali.

Grafikon 3: Izobrazba

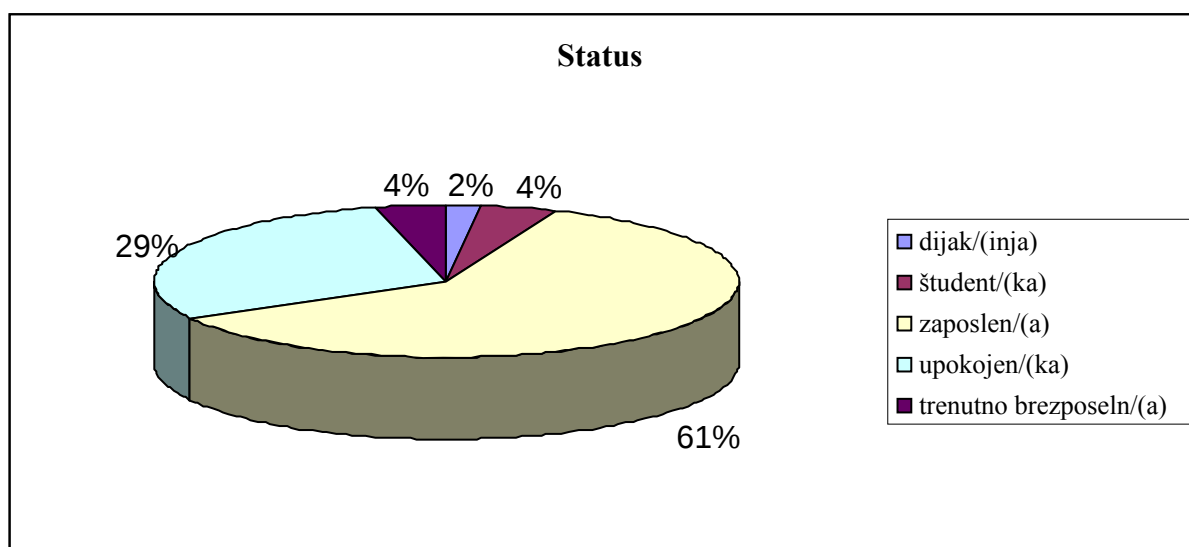
Vir: Lasten

4. Status

Tabela 6: Rezultati vprašanja "Status"

Možni odgovori	Število odgovorov
dijak/(inja)	2
študent/(ka)	4
zaposlen/(a)	61
Upokojen/(ka)	29
trenutno brezposeln/(a)	4

Grafikon 4: Status

Vir: Lasten

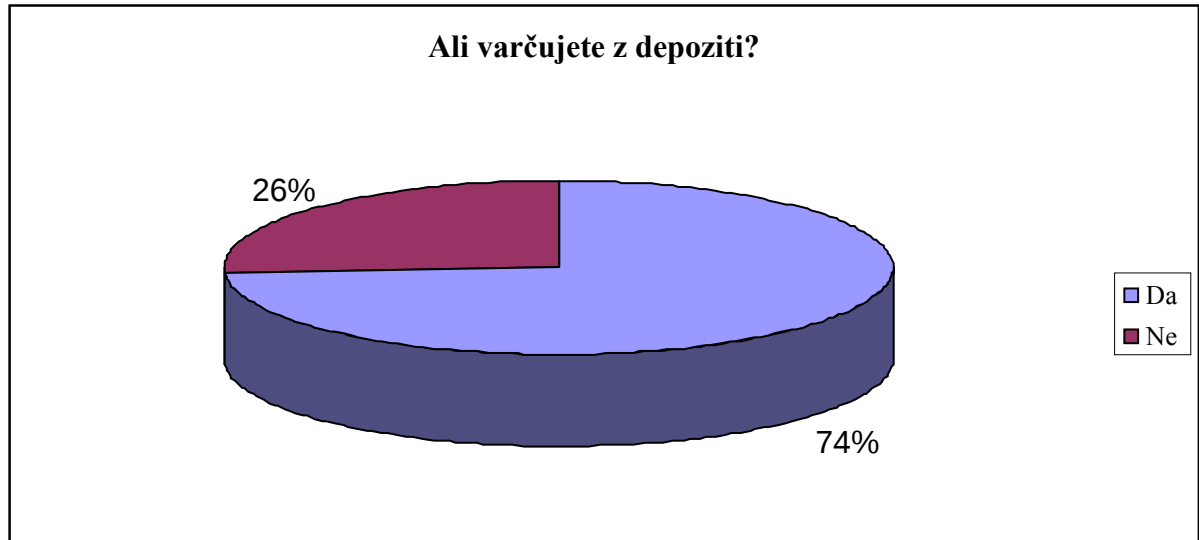
Na anketo je odgovarjalo 61% zaposlenih in 29% upokojencev. Delež študentov in dijakov skupaj je 6%, nezaposlenih 4%. Ugotovimo lahko, da je bila anketa dobro razdeljena, saj je na njo odgovarjala večina, ki ima redne prihodke in ustaljene vzorce razporejanja med porabo in prihranki.

5. Ali varčujete z depoziti?

Tabela 7: Rezultati vprašanja "Ali varčujete z depoziti?"

Možni odgovori	Število odgovorov
Da	74
Ne	26

Grafikon 5: Ali varčujete z depoziti?

Vir: Lasten

Iz grafičnega prikaza je razvidno, da kar 74% anketirancev varčuje z depoziti. 26% pa se takšnega varčevanja ne poslužuje.

6. Za katero vrsto depozitov se pri varčevanju najraje odločite?

Tabela 8: Rezultati vprašanja "Za katero vrsto depozitov se pri varčevanju najraje odločite?"

Možni odgovori	Število odgovorov
Kratkoročni depoziti	42
Dolgoročni depoziti	39
Depoziti v tuji valuti	0

Iz tabelarnega prikaza lahko vidimo, da največ (42 anketirancev) varčuje s kratkoročnimi depoziti. Na drugem mestu so anketiranci (39 anketirancev), ki varčujejo z dolgoročnimi depoziti. Za varčevanje v tuji valuti se ni odločil nihče. Ker se za ta odgovor ni odločil nihče, ga tudi v grafični obliki ne bomo prikazali.

Grafikon 6: Za katero vrsto depozitov se pri varčevanju najraje odločite?

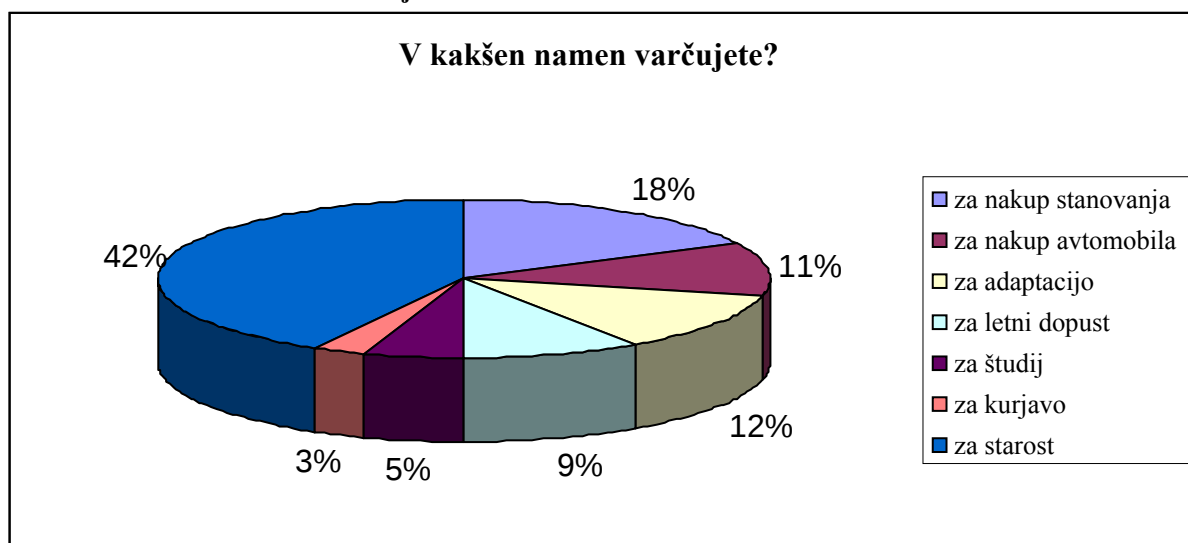
Vir: Lasten

7. V kakšen namen varčujete?

Tabela 9: Rezultati vprašanja o namenu varčevanja

Možni odgovori	Število odgovorov
za nakup stanovanja	13
za nakup avtomobila	8
za adaptacijo	9
za letni dopust	7
za študij	4
za kurjavo	2
za starost	31

Grafikon 7: V kakšen namen varčujete?

Vir: Lasten

Iz grafičnega prikaza lahko razberemo, da največ anketirancev 42% varčuje za starost. Drugi najbolj številčni odgovor je varčevanje za nakup stanovanja 18%. Za varčevanje za adaptacijo se je odločilo 12% anketirancev.

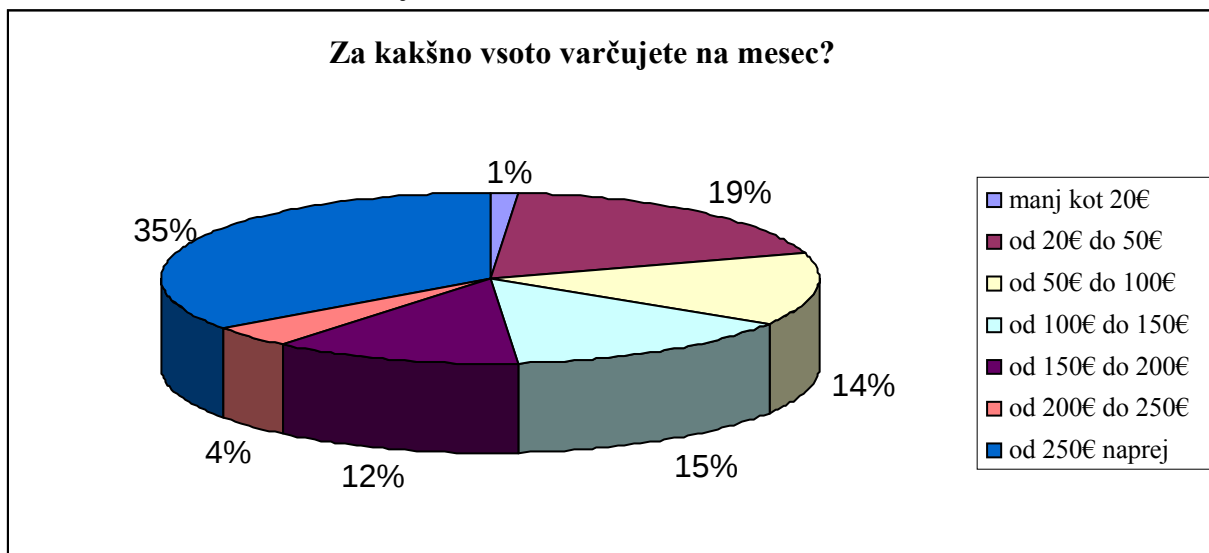
Kot naslednji najpogostejši odgovor je bil varčevanje za nakup stanovanja in sicer 11%. Za varčevanje v namen letnega dopusta se je odločilo 9% anketirancev. Najmanj se jih je odločilo za varčevanje v namen kurjave, samo 3%.

8. Kolikšen znesek varčujete na mesec?

Tabela 10: Rezultati vprašanja o višini zneska varčevanja

Možni odgovori	Število odgovorov
manj kot 20€	1
od 20€ do 50€	14
od 50€ do 100€	10
od 100€ do 150€	11
od 150€ do 200€	9
od 200€ do 250€	3
od 250€ naprej	26

Grafikon 8: Kolikšen znesek varčujete na mesec?

Vir: Lasten

Iz grafičnega prikaza vidimo, da največ anketirancev 35% (26 anketirancev) na mesec varčuje od 250€ naprej, 19% (14 anketirancev) na mesec varčuje od 20€ do 50€, 15% (11 anketirancev) na mesec varčuje od 100€ do 150€, od 50€ do 100€ na mesec varčuje 14% (10 anketirancev) in od 150€ do 200€ na mesec jih varčuje 12% (9 anketirancev). Najnižji odstotek sta dosegla odgovora od 200€ do 250€ ter manj kot 20€. Prvi je dosegel 4% (3 anketirance), slednji pa 1% (1 anketiranec).

9. Ali varčujete konstantno ali samo ob zaznani potrebi?

Tabela 11: Rezultati vprašanja "Ali varčujete konstantno ali samo ob zaznani potrebi?"

Možni odgovori	Število odgovorov
Konstantno	47
Ob zaznani potrebi	27

Grafikon 9: Ali varčujete konstantno ali samo ob zaznani potrebi?

Vir: Lasten

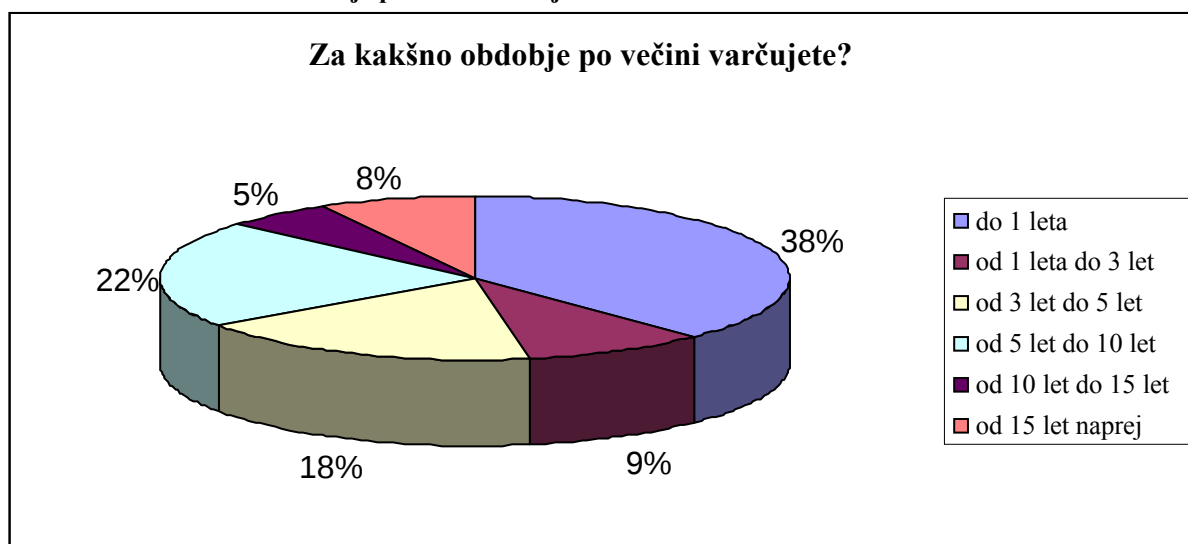
Iz grafikona lahko razberemo, da anketiranci kar v 64% varčujejo konstantno. Samo 36% jih je odgovorilo, da varčujejo ob zaznani potrebi.

10. Za kakšno obdobje po večini varčujete?

Tabela 12: Rezultati vprašanja "Za kakšno obdobje po večini varčujete?"

Možni odgovori	Število odgovorov
do 1 leta	28
od 1 leta do 3 let	7
od 3 let do 5 let	13
od 5 let do 10 let	16
od 10 let do 15 let	4
od 15 let naprej	6

Grafikon 10: Za kakšno obdobje po večini varčujete?

Vir: Lasten

Največ, 38% anketirancev (28 anketirancev), je odgovorilo, da po večini varčujejo za obdobje do 1 leta. Drugi najbolj številčni odgovor je bil, da 22% anketirancev (16 anketirancev), varčuje za obdobje od 5 do 10 let. Za obdobje 3 do 5 let, varčuje samo še 18% anketirancev (13 anketirancev). 9% anketirancev (7 anketirancev) varčuje za obdobje od 1 do 3 let. Najnižji odstotek sta dobila odgovora od 10 do 15 let ter od 15 let naprej. Prvega je izbralo 5% anketirancev (4 anketirancev) in drugega 8% (6 anketirancev).

11. Ali ste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov, ki vam jih ponujajo banke?

Tabela 13: Rezultati vprašanja "Ali ste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov, ki vam jih ponujajo banke?"

Možni odgovori	Število odgovorov
Da	15
Ne	11
Ne vem, ker ne varčujem z depoziti	0
Pogoji bi lahko bili boljši	48

Iz tabele lahko razberemo, da je na postavljeno vprašanje o pogojih v izbrani banki 48 anketirancev (65%) odgovorilo, da bi pogoji lahko bili boljši. 15 anketirancev (20%) pravi, da so zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov v izbrani banki, medtem ko jih 11 anketirancev (15%) ni zadovoljnih s pogoji varčevanja depozitov v izbrani banki. Odgovor "Ne vem, ker ne varčujem z depoziti" ni obkrožil nihče od anketirancev, zato tega odgovora nismo grafično prikazali.

Grafikon 11: Ali ste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov, ki vam jih ponujajo banke?

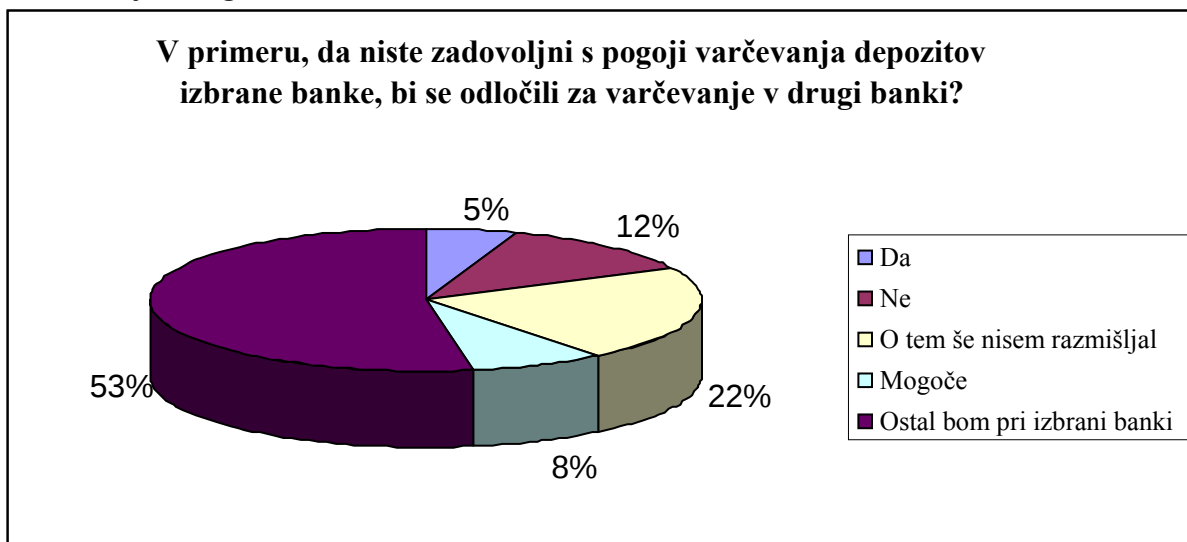
Vir: Lasten

12. V primeru, da niste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov izbrane banke, bi se odločili za varčevanje v drugi banki?

Tabela 14: Rezultati vprašanja "V primeru, da niste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov izbrane banke, bi se odločili za varčevanje v drugi banki?"

Možni odgovori	Število odgovorov
Da	4
Ne	9
O tem še nisem razmišljal	16
Mogoče	6
Ostal bom pri izbrani banki	39

Grafikon 12: V primeru, da niste zadovoljni s pogoji varčevanja depozitov izbrane banke, bi se odločili za varčevanje v drugi banki?

Vir: Lasten

Za varčevanje v drugi banki bi se odločilo samo 5% anketirancev (4 anketiranci). Največ anketirancev se je odločilo za zvestobo pri izbrani banki in sicer kar 53% (39 anketirancev). Na drugo mesto se je uvrstil odgovor, da o zamenjavi banke še niso razmišljali, in sicer se je za ta odgovor odločilo 22% anketirancev (16 anketirancev). Za varčevanje v drugi banki se ne bi odločilo 12% anketirancev (9 anketirancev). Anketirancev, ki so obkrožili odgovor mogoče, pa je bilo 8% (6 anketirancev).

4 SKLEPNE MISLI

Osnovni namen diplomske naloge je bil predstavitev področja depozitnega poslovanja izbrane banke X ter s pomočjo anketiranja ugotoviti varčevalne navade bančnih komitentov.

Cilj diplomske naloge je bil predstavitev depozitnega poslovanja banke X. Izvedeti smo želeli, kaj komitenti v banki X menijo o depozitnih pogojih, ter kako so z njimi zadovoljni. Med drugim smo želeli tudi izvedeti, za katere namene bančni komitenti sklepajo depozite in katera starostna skupina prevladuje.

Za vse smo postavili hipoteze, in sicer:

- za sklepanje dolgoročnega depozita se v večini odločajo komitenti od 25 leta do 35 leta starosti, z namenom reševanja stanovanjskega problema.
- Za sklepanje kratkoročnega depozita se komitenti odločajo predvsem zaradi financiranja letnega dopusta.

Da hipoteze lahko potrdimo oziroma jih ovržemo, smo morali izvesti anketo. Izvedli smo jo v banki X s stotimi anketiranci.

Osnovni namen diplomske naloge smo predstavili v drugem poglavju. Napisali smo nekaj na splošno o depozitih ter omenili s tem povezane zakone. Opisali smo, kdo jih lahko sklene, kako ter kakšne vrste depozitov poznamo. Za ugotovitev varčevalnih navad smo izvedli že omenjeno anketo.

Cilj in namen smo uresničili. Poglejmo še hipoteze.

Prva hipoteza pravi, da se za sklepanje dolgoročnega depozita v večini odločajo komitenti od 25 leta do 35 leta starosti, z namenom reševanja stanovanjskega problema. Za dolgoročni depozit se je v starosti od 26 do 35 let odločilo samo pet anketirancev. Torej prvi del hipoteze ne drži. V tej starosti se jih je odločilo za dolgoročni depozit skoraj najmanj. Drugi del hipoteze pa drži.

Od petih anketirancev, ki so se odločili za dolgoročni depozit v starosti od 26 do 35 let, so se štirje odločili za stanovanjsko varčevanje, medtem ko eden varčuje za študij.

Druga hipoteza predpostavlja, da se za sklepanje kratkoročnega depozita komitenti odločajo predvsem zaradi financiranja letnega dopusta. Ta hipoteza ne drži. Za kratkoročni depozit se je odločilo 35 anketirancev. Od tega jih največ, torej 9 anketirancev varčuje za namen izboljšanja finančnih pogojev v starosti. Na drugem mestu jih za namen nakupa novega avtomobila varčuje 8 anketirancev. 6 anketirancev varčuje za namen adaptacije. Šele na četrtem mestu imamo 5 anketirancev, ki varčujejo za namen dopusta. To hipotezo smo ovrgli v celoti. Anketiranci najprej poskrbijo za prihodnost, skoraj nazadnje pa za stanovanje.

Tako lahko iz ankete kot iz hipotez sklepamo, da se največ ljudi odloči za varčevanje zaradi zagotavljanja boljših finančnih pogojev v starosti. Zavedati se moramo, da smo anketirali samo sto anketirancev, zato teh rezultatov ne moremo posploševati. Banka razvršča depozitno poslovanje na drugačen način, kot je obdelano v tej diplomski nalogi. Zato iz bančnih podatkov ne moremo natančno sklepati, za katere namene so depoziti sklenjeni. V mnogih primerih sklenejo komitenti depozitne pogodbe na primer za stanovanjsko varčevanje ali rentno varčevanje, vendar privarčevanih sredstev ne porabijo za navedena namena. Pogost motiv za izbrano vrsto depozitnega varčevanja je višina obrestne mere, ki jo obljublja banka.

5 LITERATURA IN VIRI

Literatura:

1. Filipič, D. in Mlinarič, F.: Temelji podjetniških financ, Maribor: EPF, 1999.
2. Fras, M.: Bančna ponudba pasivnih storitev na finančnem trgu. Diplomsko delo. Maribor: EPF, 2005.
3. Hudoklin, J.: Analiza bančnega poslovanja. Diplomsko delo. Maribor: EPF, 2008.
4. Kamhi, B.: Kaj vemo o bančnih poslih. Ljubljana: Združenje bank Slovenije, Gospodarsko interesno združenje, 2003.
5. Kotler, P.: Marketing management. Ljubljana: Slovenska knjiga, 1998.
6. Kržišnik, P.: Možnosti razpršitve naložb podjetij v NLB d.d.. Diplomsko delo. Maribor: EPF, 2007.
7. Markovič H., T.: Osnove financ. Maribor: EPF, 2004.

Viri:

1. Banka X: Splošna navodila depoziti fizičnih oseb in zasebnikov, Maribor, 2009.
2. Mlinarič, F.: Prosojnice pri predmetu: Osnove financ. Maribor: EPF, 2004/05.
3. Muraus, R.: Pomoči vlad in držav v času finančne krize. Med Nami, št. 139, str. 12 – 13, 2008.
4. Napast, M.: Kaj moramo vedeti o varstvu osebnih podatkov. Med Nami, št. 140, str. 22 – 24, 2009.
5. Uradni list Republike Slovenije, številka 131/2006. Ljubljana.
6. Uprava banke X.: Kodeks etičnega obnašanja delavcev banke X. Maribor: Banka X, 1994.
7. Uprava Banke X.: Pravila Banke X pri poslovanju s finančnimi instrumenti. Maribor: Banka X. 2008.
8. <http://www.bsi.si/jamstvo-vlog.asp?MapaId=150> – Pridobljeno dne 17. 7. 2009.
9. <http://www.nkbm.si/product.aspx?docid=567> – Pridobljeno dne 21. 3. 2009.